

ÇAMLICA

Aylık Çocuk Dergisi / Haziran 2019 / Sayı 39 / Fiyatı 9 Lira

Çocuk

GELİŞTİR KENDİNİ

kıymetli hazinemiz

Zaman

Tüm
Zamanların
En İyi Mimarı

Gezgin
Leylak
Hatay'da

HEDİYE

SAYI 39 HAZİRAN 2019

Okul Öncesi
Dergisi

Merhaba Arkadaşım

Zaman bazen çok hızlı akıp geçiyor. Günlerin hatta haftaların bile nasıl geçtiğini anlamıyoruz. Geçen hafta öğretmenin verdiği ödevin vakti ne çabuk geldi, diye düşünüyoruz. İşte hayatımızda çok önemli yeri olan ve bütün her şeyimizi onunla yaptığımız bir kavram: Zaman. Bu sayıda zaman üzerinde durmak istedik. Mutlaka senin de bu konuda merak ettiğin şeyler vardır. Hadi o zaman ne duruyorsun. Çevir derginin sayfalarını ve zaman akıp gitsin...

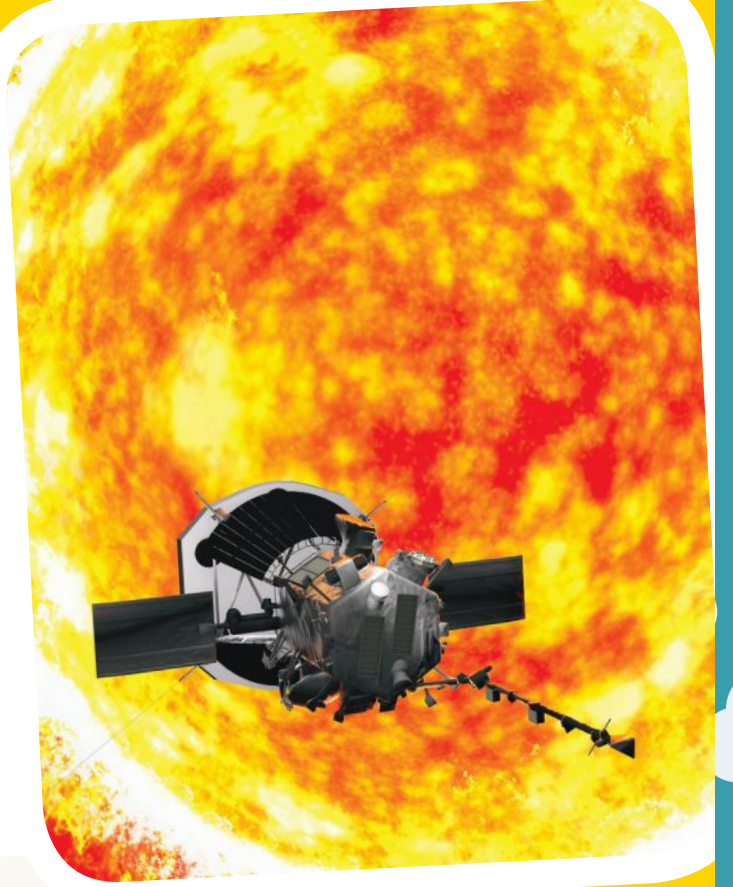

Haziran 2019 - Sayı 39

Güneşe Giden Uzay Aracı

Amerikan Havacılık ve Uzay Ajansı (NASA) Güneş'e gidip oradan veri toplayacak olan Parker uzay aracını geçtiğimiz Ağustos ayında göndermişti. Uzay aracı yolculuğuna büyük bir hızla devam ederken, Güneş'e en çok yaklaşan cisim oldu. Araç, 7 yıl içerisinde Güneş'in yörüngesine 24 defa yaklaşarak Güneş'ten bilgi gönderecek. Böylece sistemimizin tek yıldızı olan güneşi daha yakından tanıma fırsatı bulunacak.

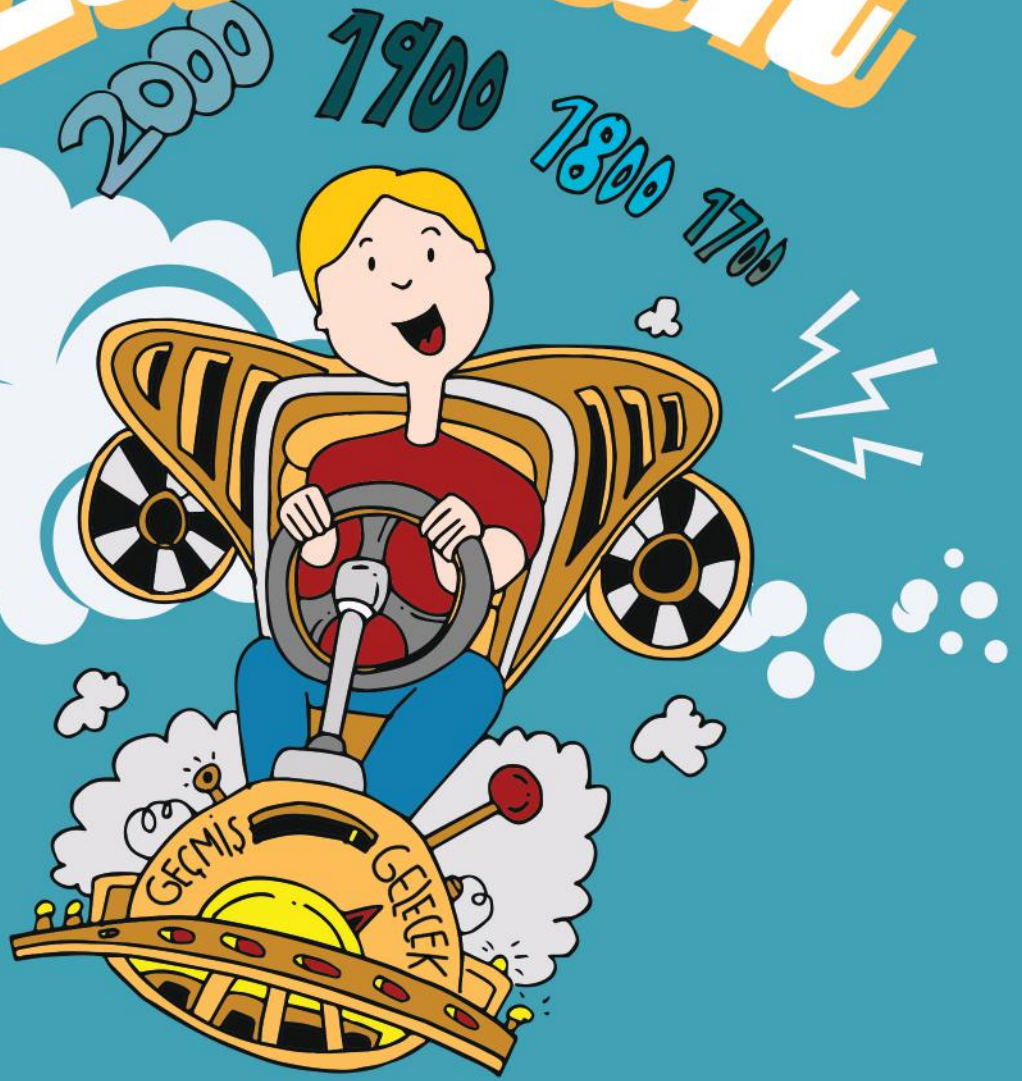

Kutu Araba Yarışları

Brezilya'nın Sao Paulo kentinde kutu araba yarışları düzenlendi. Yarışmaya birbirinden ilginç, el yapımı arabalar katıldı. Canavardan telefona, yumurtadan ayakkabıya kadar bin bir şekilde üretilmiş arabalar kıyasıya mücadele etti. Arabaların hızlarından çok görünümlerinin dikkat çektiği yarış, komik kazalara da sahne oldu.

Kıymetli Hazinemiz Zaman

Ahmet Selman Yiğit

Sana bir soru; zaman makinesi icat edilmiş ve istediğin bir tarihe gidebileceğin söyleniyor. Hangi zamana gitmek isterdin? Doğduğun güne mi, yoksa annenle babanın düğüne mi? Belki de daha geriye gidip İstanbul'un fethini seyretmek isterdin. Veya çok daha eskiye, insanlık tarihinin başladığı zamanlara mı gitmek isterdin?

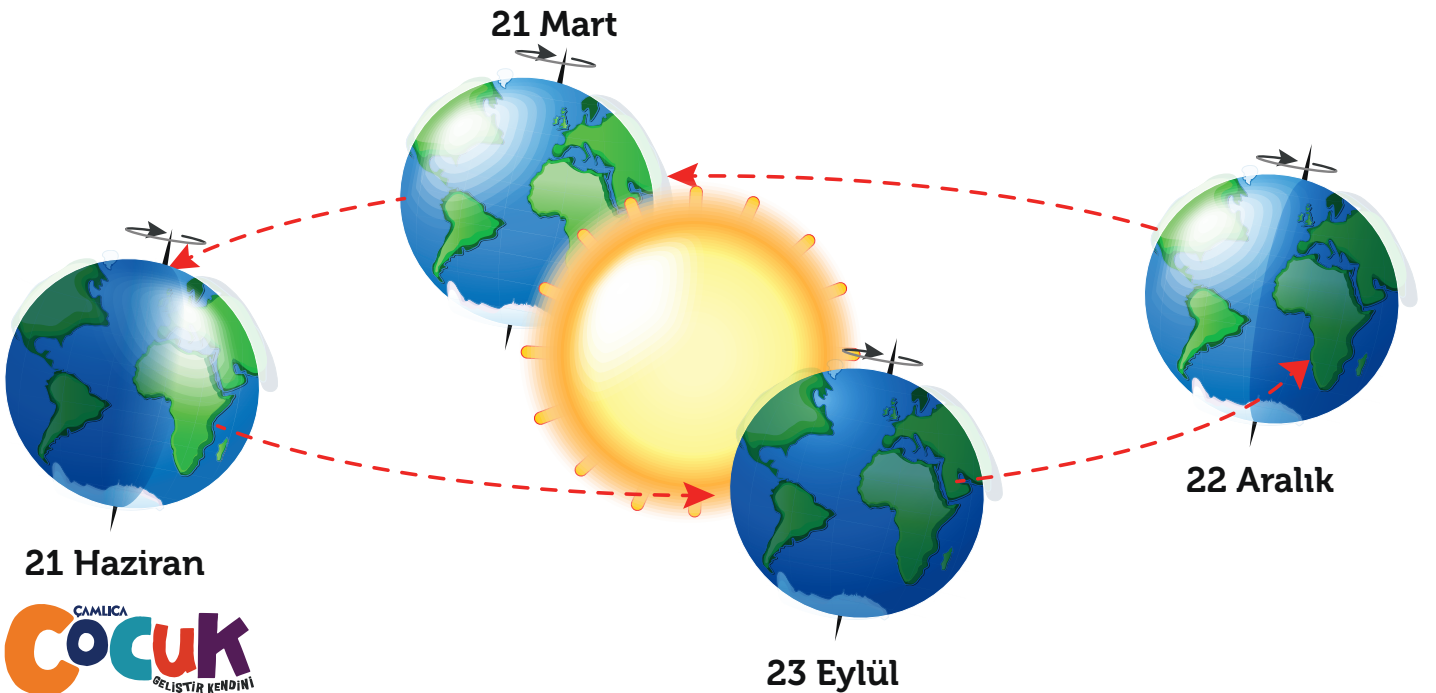
Bir Sene Niçin 365 Gün?

Daha sonra tarımla uğraşan insanlar, seneyi keşfettiler. Güneşin durumuna ve mevsimlere göre her sene hangi zamanda ekim ve hasat edeceklerini hesapladılar. Mesela güneşin konumuna bakarak bir tarih belirlediler. Her 365 gün 6 saatte bir güneşin aynı noktaya, aynı yönden geldiğini fark ettiler. Bu aradaki geçen 365 günlük zamana ise sene ismini verdiler. Böylece sene kavramı ortaya çıkmış oldu.

Ancak sonra fark ettiler ki aya bakılarak hazırlanan 29 günlük aylar güneşe göre hazırlanan bir seneyi karşılamıyordu. 11 günlük bir fark oluşuyordu. Bunun için farklı bir ay sistemi yaptılar. 365 günü 12'ye böldüler. Bazı aylar mevsime ve iklim koşullarına göre kısa veya uzun seçildi.

Artık Yıl: Dünyanın güneşin çevresinde dönmesi 365 gün 6 saat sürer. Buradaki 6 saatlik zaman dilimi her 4 yılda bir gün eder ve bu Şubat ayına eklenir. Bu yüzden Şubat ayı 4 yılda bir 29 çeker. Bu yıla da “Artık Yıl” denir. Şubat ayına eklenmesinin sebebi ise, Roma’da Şubat’ın son ay olarak kabul edilmesidir.

Hicri takvim aya bakılarak hesaplandığı için bir yıl 354 gündür. Aylar ise bir ay 29 diğer ay 30 gün şeklinde sıralanır. Hicri takvimde Peygamber Efendimizin (s.a.v) Mekke'den Medine'ye hicreti başlangıç kabul edilir. Bizim mübarek saydığımız Bayram günleri ve Kandiller hicri takvime göre hesaplanır.

Waxing
crescent

First
quarter

Waxing
gibbous

Full moon

Waning
gibbous

Third
quarter

MOON PHASES

3D TARİH

GEÇMİŞ-ŞİMDİ-GELECEK

UZAY YOLUNUN İLK DURAĞI

Yazan: Elife Dağdur Çizen: Ahmet Demirtaş

Uzaydaki en yakın komşumuz Ay'ı ne kadar tanıyorsunuz? Evet, binlerce yıldır dünyayla birlikte dönüp duran top gibi yuvarlak kütleden bahsediyorum. Küçük yaşlarda onu 'Ay Dede' olarak tanıtırlar bize. Sonraları yarım ay, dolunay, hilal şeklinde olduğunu sanırsınız, ama aslında

ışığın yansıması o şekildedir. Biraz daha bilgi sahibi olanlar onun kendi ışığı olmadığını, güneşten aldığı ışığı dünyaya yansıttığını öğrenir. Oysa ayın bilmediğimiz yönleri o kadar fazladır ki...

Ay, Dünya'nın dörtte biri büyüklüğündedir. Dünyamıza uzaklığı ise yaklaşık 385 bin kilometredir. Yani, saatte ortalama bin kilometre giden bir uçakla aya gitmiş olsaydık, 16 günlük bir yolculuk sonrasında aya ulaşırdık.

Dünya mı Ay'ın etrafında döner, Ay mı Dünya'nın etrafında? Aslında, ikisi de birbirinin etrafında döner. Ay'ın Dünya çevresinde tam bir tur atması yaklaşık bir ay sürüyor. O yüzden bir ay oldu diyoruz ya...

Dünya ile Ay arasında bir çekim kuvveti vardır. Bunun etkisiyle, okyanuslarda gel-git olayı meydana gelir. Bu çekim kuvvetiyle, Dünya'nın eksenini, belli bir dengede kalır, sert iklim değişikliklerine mani olur.

Bizler Ay'ın her zaman aynı yüzünü görürüz, çünkü dünya etrafında da kendi eksenini etrafında döndüğü gibi aynı hızla döner.

Ay, Dünya'dan daha az kütleye sahip olduğu için yerçekimi daha zayıftır. Gerçek ağırlığınız Dünya'da 90 kilogram ise Ay'da kilonuzu 15 kilogram olarak hisseder ve dolayısıyla oldukça yükseğe rahatça zıplayabilirsiniz.

Dünyaya en yakın gezegen olsa da eski astronomlar ve yıldızbilimciler Ay'ı ancak 17. yüzyılda teleskopla yakından keşfetmeye başlamışlar. Ortalama 300 yıl sonra, 1969 yılına gelindiğinde, Neil Armstrong Ay yüzeyine ilk defa ayakbastı. Bundan sonra, 1969-1972 yılları arasında 12 astronot ay yüzeyinde dolaştı. 170 saat Ay'da kaldılar. Dünyaya dönüşlerinde 400 kilogram kaya ve toprak örneği ile 30 bin fotoğraf getirdiler.

Uzay yolunun ilk durağı olan Ay, insanoğlunun ayak bastığı tek gökcismidir. Bu ziyaretlerde Ay'da bırakılan şeylerden bazıları: Apollo 17 kumandanının kamerası,

astronotlara ait dışkı, hatıra tabelası, 6 adet bayrak, golf topları, eski bir Ay aracı ve ayna.

Bir atmosfer olmadığı için, Ay aşırı ısınıp aşırı soğuyabiliyor. Sıcaklık, gündüz 100'lü derecelere çıkarken geceleri -150'li derecelere kadar düşebilir. Bu yüzden, Ay'da yaşamak için devasa fanuslar içine yapay bir atmosfer oluşturmak gerekiyor.

Bugün, Apollo 11'in Ay'a iniş için kullandığından daha fazla işlem gücüne sahip olan cep telefonlarını kullanıyoruz ama Ay'a gitmek o kadar kolay değil. Ayda yaşanabilecek ortamlar oluşturulursa, gelecekte Dünya'yı ve uzayı izlemek için Ay'a gitmek çok daha kolay olacaktır.

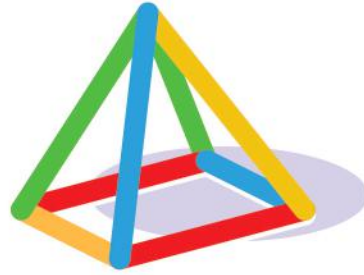
Artık, insanoğlu daha uzak gezegenleri hedefliyor. Yeni gezegenler keşfediliyor. Fakat hiçbirini, geceleri başımızın üzerinde bir fener gibi bizi aydınlatan Ay kadar sevmeyeceğimiz kesin.

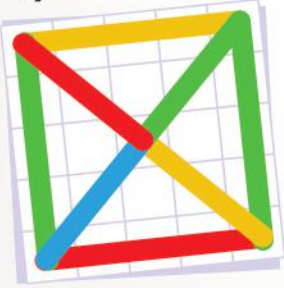

řEKİL BULMACA

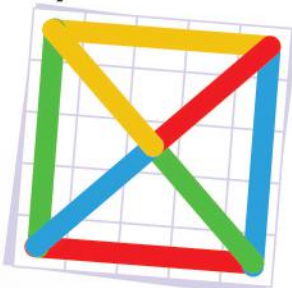
Aşağıdaki şeklin üstten görünümü hangisidir?

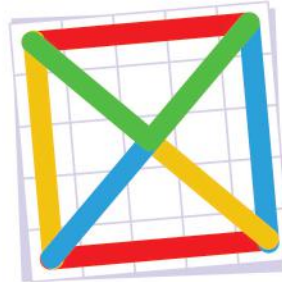
A)

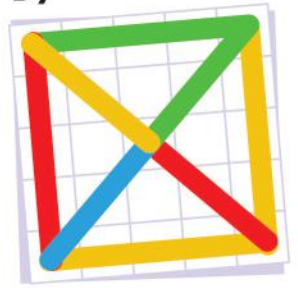
B)

C)

D)

1) Bugüne
4 yıl eklersek kaç
gün geçmiş olur?

.....

2)
Beş gün sonrası
çarşamba olur,
diyen birisi için
dün hangi gündür?

.....

3) Çarşambaertesi
diye gün olsa
hangi gün olurdu?

.....

4) En çok
zaman hangisidir?

- a) 3 yıl 2 hafta 5 gün
- b) 8 mevsim 52 hafta 21 gün
- c) 36 ay 2400 saat
- d) 156 hafta 27 gün

5) En uzun
ay ile en kısa ayın
farkı en fazla kaç
gün olabilir? En az
kaç gün olabilir?

.....

6) 18 yaşında
olmasına rağmen
sadece 4 kez doğum
günü olan kişi ne
zaman doğmuştur?

.....

7) 3 yüzyıldan da
günler yaşayan
birisinin en az kaç
yıl yaşaması gerekir.
Neden ve nasıl?

.....

? Düşün! Keşfet

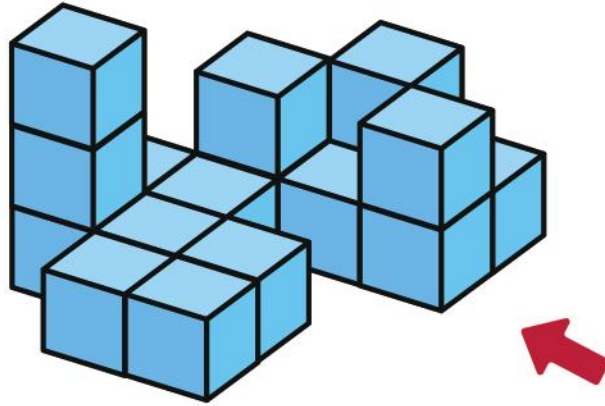
1

Aşağıdaki harfleri kullanarak 4 şehrimizin ismini bulabilir misiniz?

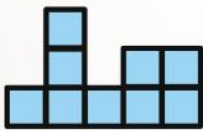
a - a - a - k - m - n - r - s - y

2

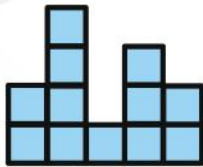
Aşağıdaki küplerin ok yönünde görünüşü şıklardan hangisidir?

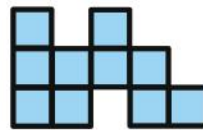
A

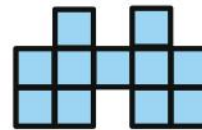
B

C

D

Saatler Neden Sağa Döner?

Dünyada ilk kullanılan saatler, güneş saatleridir. Ve ilk örneklerine eski Mısır'da rastlanmıştır. Mısır kuzey yarım kürede bulunan bir ülkedir. Bu bakımdan güneş saatlerinin gölgesi sabah vakti batıya düşerdi. Sonra yavaş yavaş güneş döndükçe gölge de kuzeye sonrada batıya doğru yönelirdi. Günümüzdeki saatler de bu saatlere bakılarak tasarlandıkları için ilk sağa doğru dönmektedirler.

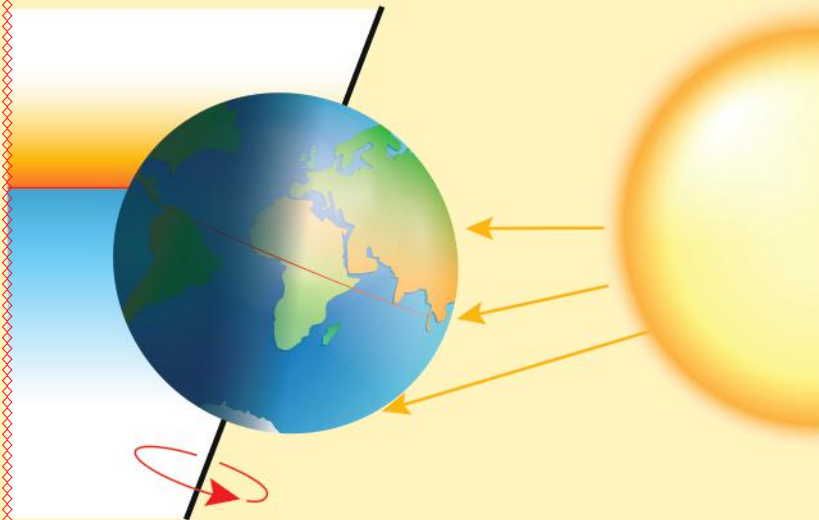

Neden Uzaya Gitmek İçin Özel Kıyafetler Giyeriz?

Uzaya giden bütün astronotlar için çok özel kıyafetler hazırlanır. Bu kıyafetler olmadan bir insan uzayda hayatta kalamaz. Çünkü uzayda solunacak bir hava yoktur. Bunun yanında basınç sıfırdır ve uzay, bulunulan yere göre çok soğuk (gölge -273 derece) veya çok sıcak (güneş ışığı vuran yerler 120 derece) olabilir. Böyle bir ortamda kıyafetsiz bir insan 15 saniyede bilincini kaybeder ve en fazla 2 dakika yaşayabilir.

Güneş Neden Her Gün Farklı Saatlerde Batar?

Bunun sebebi Dünya'nın Güneş'e karşı konumuna bağlıdır. Dünyamız kendi ekseninde tam düz bir şekilde dönmeyi. Buna eksen eğikliği denir. Bu eğiklik sayesinde Güneş ışınları farklı zamanlarda farklı yerlere dik açıyla düşer. Bu farklılık Güneş'in her gün farklı saatlerde doğup farklı saatlerde batmasına sebep olur. Örneğin, yazın akşam saat sekizde batan güneş kışın beşte batabilir.

**Kim ikolata
Sevmez ki!**

Çikolatanın sağlığını için pek çok faydası olduğunu söylesek, hatta günde bir tane çikolata yemek gerektiğini de ekleysek. Fakat siz çok sevinmeden hatırlatalım. Bu haberimiz paket çikolatalar için geçerli değil. Faydalısı, çikolatanın ham maddesi olan kakaonun ta kendisi. Tropikal bölgelerde yetişen, 4-8 metre boyunda ağacı olan, meyvelerden bahsediyorum.

Kakao tatlı, pasta, kurabiye yapımında kullanılır. Bol miktarda protein, kalsiyum, magnezyum, antioksidanlar

ve önemli yağ asitlerini barındırıyor. Aynı zamanda içerisindeki kalsiyum, kemiklerin güçlenmesine yardımcı oluyor. Zihinsel gelişimi destekleyerek hafızamızı güçlendiriyor. Ee! O zaman ne duruyorsunuz, ders çalışmaktan yorulan beynimizi bir çikolata ile ödüllendirebilirsiniz. Ancak kakaoyu da yeteri miktarda yemeniz gerektiğini de unutmayın. Fazlası çarpıntı ve baş ağrısına neden olabiliyor bizden söylemesi.

Malzemeler

- 1 litre süt
- 3 yemek kaşığı kakao
- 1 yumurta
- 2 kahve fincanı toz şeker
- 1 kahve fincanı un
- 2 kahve fincanı nişasta
- 2 dolu kaşık tereyağı

Nasıl Hazırlanır?

Tereyağını bir büyüğünüzün yardımıyla tavada eritin. Bütün malzemeleri güzelce bir kaptaki karıştırın. Karışımı erittiğiniz tereyağı ile beraber bir tencereye alın. 15 dakika karıştırılarak pişirin. Kavanozlara koyarak soğumaya bırakın. Çikolatamız hazır. İster ekmeğe sürerek yiyebilir, isterseniz de keklerinizin üstünde çikolata sosu olarak tüketebilirsiniz. Afiyet olsun.

TÜM
ZAMAN-
LARIN
EN İYİ
MİMARİ

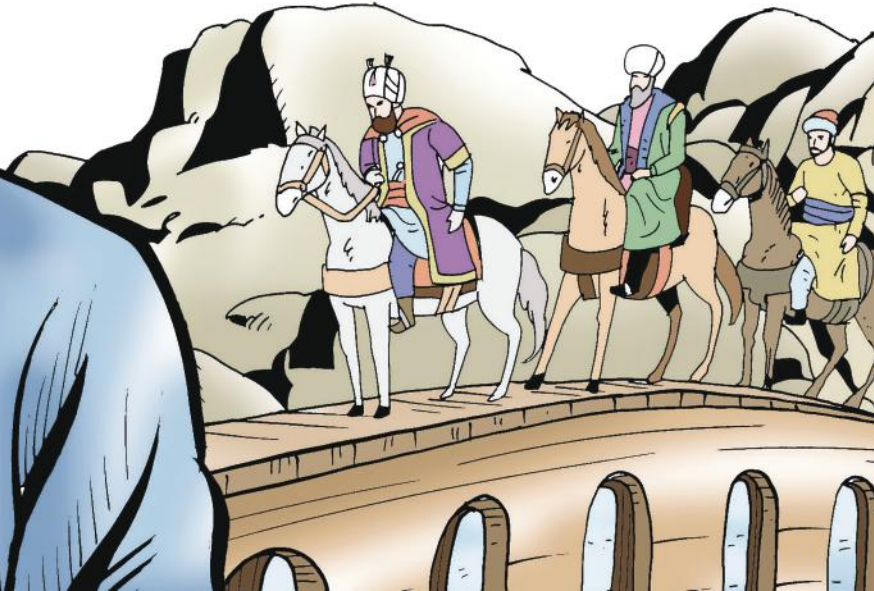
MİMAR

Musa İnan

Mimar Sinan, 1490 yılında Kayseri'nin Ağırnas köyünde doğmuş. 21 - 22 yaşlarında İstanbul'a gelmiş. Burada acemi oğlanlar ocağına (orduya asker yetiştiren birlik) katılmış. Ocakta dedesinin mesleği olan marangozluğun inceliklerini öğrenmiş. Bu süreçte Osmanlı Devleti'nin girdiği birçok savaşta da faydalı işlere imzasını atmış.

Kanuni Sultan Süleyman döneminde Rodos seferine katılmış. Bu seferde gemi yapım tekniğini öğrenmiş. 1526 yılında Mohaç meydan savaşına katılmış. Bu savaşta yol ve köprü çalışmalarında gösterdiği başarıdan dolayı başteknisyen unvanını almış.

Mimar Sinan, hem askerliğine devam ediyor hem de mimari bilgisini arttırıyormuş. Sefere çıkılan yerlerdeki mimari eserleri inceliyor, notlar alıyormuş. 1538 yılında Kanuni Sultan Süleyman ile Boğdan seferine çıkmış. Fakat ordunun Boğdan'a ulaşması için Prut nehrinin geçilmesi gerekiyormuş. Nehrin dibi balçık çamuru ve killi toprak olduğundan köprü yapmak çok zormuş. Köprüyü kurma görevi Mimar Sinan'a

R SİNAN

verilmiş. Sinan 13 günde köprüyü yapmış. Bu başarısından dolayı Sinan'a 'Baş Mimar' rütbesi verilmiş. Mimar Sinan, 49 yaşında koca Osmanlı devletinin en büyük mimarı olmuş.

Bu yaşına kadar hep ordu için çalışmalar yapan Mimar Sinan, bundan sonra Osmanlı Devleti'nin mimarisi için çalışmalara başlamış. İlk olarak da Kanuni Sultan Süleyman'ın 20 yaşında vefat eden oğlu Şehzade Mehmet için, cami yapmaya başlamış. Yapımı 4 yıl süren Şehzade caminin bahçesine; medrese, mektep, tıp okulu hastanesi eklemiş. Böylece padişaha kocaman bir külliye sunmuş. Mimar Sinan, Şehzade camini 'kalfalık eserim' diye adlandırmış.

Kanuni Sultan Süleyman, Sinan'dan kendisi için bir cami yapmasını istemiş. Sinan, padişah için yapılacak cami için bütün ayrıntıları düşünmüş ve planlarını yapmış. Bu eser için yedi tepeli İstanbul'un üçüncü tepesini seçmiş. Böylece Süleymaniye'nin temelleri atılmış. Mimar Sinan bu eser için bizzat kendisi ilgilenmiş. Her ayrıntısına dikkat ederek çalışmalarına devam etmiş. Süleymaniye Camisi 7 yıl süren çalışmalar sonunda bitmiş. Padişah ile Mimar Sinan, Süleymaniye camisini dualar eşliğinde açmışlar. Mimar Sinan, Süleymaniye Camii için 'çıraklık eserim' dermiş.

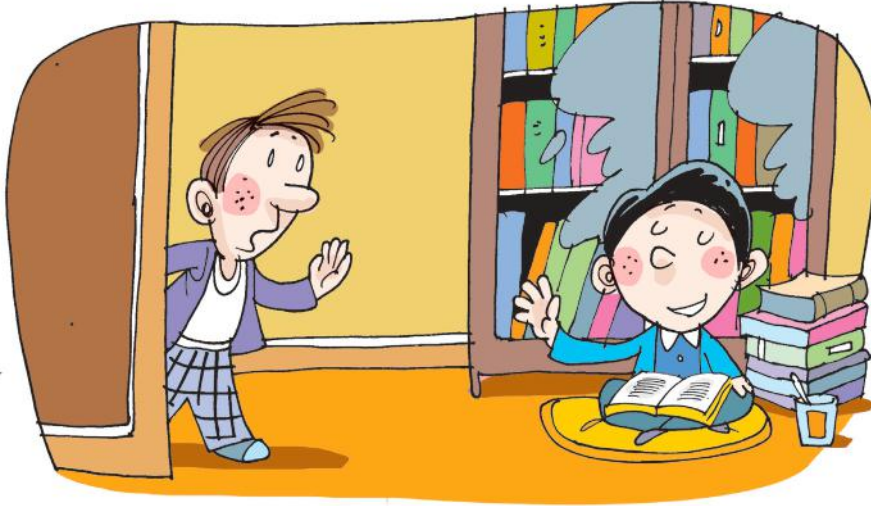

Bu Gün Ne Öğrendik?

Okulun bitiş zili çalmış bütün öğrenciler okuldan çıkmaktaydı. Zehra da çantasını sırtına almış kapıdan çıkmıştı. Kapının önünde duran öğretmenin yanına geldi:

- Öğretmenim, biz bu gün ne öğrendik?
- Bu nasıl soru evladım?

- Yani bu günün bir özetini yapar mısınız bana?
- Yaparım, yapmasına da neden soruyorsun bunu?
- Öğretmenim, babam her akşam bu gün “Okulda ne öğrendin?” diye soruyor da ona kolay cevap vermek için.

Yalnız Kalmak

Selim'in evine gelen arkadaşı, onu kitapların arasında kaybolmuş bir şekilde kitap okuduğunu görünce:

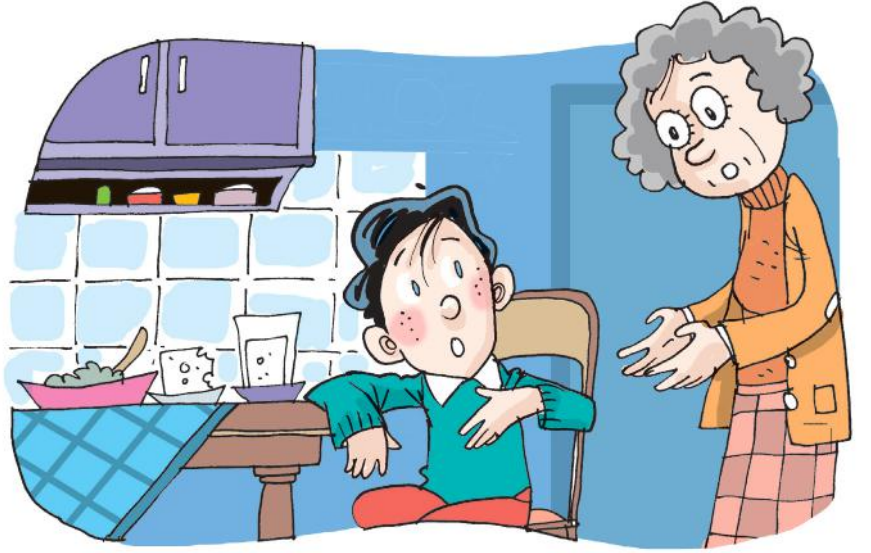
- Selim, ne yapıyorsun burada yapayalnız? Sıkılmıyor musun? Gel birlikte oyun oynayalım. Bak bütün arkadaşların aşağıda seni bekliyor.
- Ben yalnız değilim ki.
- E hani senden başka kimse yok odada.
- Kitaplarım var... Asıl kitaplarım olmazsa yalnız kalırım

Yerim Demedim ki..

Yaz tatilini geçirmek için teyzesine giden Musa'ya teyzesi kahvaltı hazırlamıştı. Kahvaltıda tabiri caizse kuş sütü hariç her şey vardı. Tereyağlı yumurta bile yapmıştı teyzesi. Ama Musa somurtarak baktı sofraya. Teyzesi sordu:

- Beğenmedin mi kahvaltıyı Musa?
- Ben bunları yemem. Annem her sabah bana çikolatalı kek yapardı.

Teyzesi biraz içerler. Ancak hiç bozuntuya vermez. Ertesi sabah çikolatalı kek yapar getirir Musa'nın kahvaltısına. Ama Musa'nın yine yüzü asıktır. Teyzesi sorar:

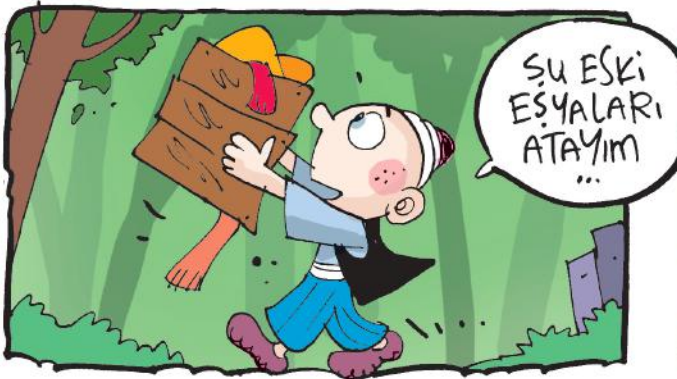
- Bu sefer neden beğenmedin? İşte istediğin keki yaptım.
- Ben annem kek yapardı dedim. Yerdim demedim ki...

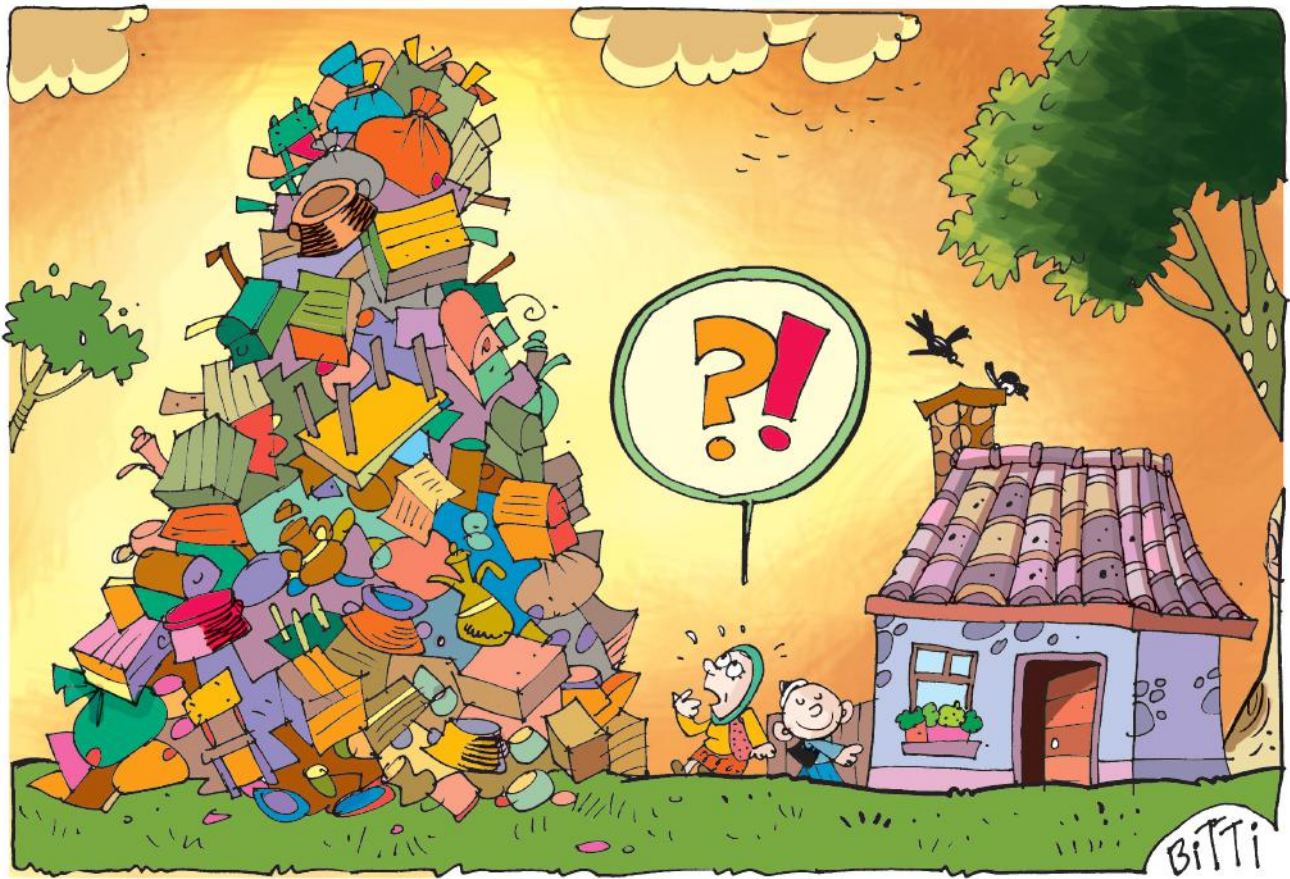

Kuş Konmaz mı?

Bir gün Ali balkonda oturmuş saksıdaki bitkileri izlemekteydi. Çağırmasına rağmen hiç orali olmayan Ali'ye babası sordu:

- Oğlum ne yapıyorsun saatlerdir balkonda?
- Kuşların gelmesini bekliyorum baba.
- Ne yapacaksın kuşlar geldiğinde.
- Merak ediyorum, kuşkonmazın dalına konacaklar mı diye.

Bu bölümde senden aşağıdaki
resmin hikâyesini yazmanı
istiyoruz. Gördüğün bu resim sana
ne anlatıyor? Aklına neler geldi?
Bu fotoğraftan bir hikâye çıkar
mı? Önce aklında tasarla, sonra
da yazmaya başla.

- Hikâyen hazır olduktan sonra ay sonuna kadar bilgi@camlicacocukdergisi.com adresine göndermen yeterli.
- Hikâyenin 150 kelimeyi geçmemesine dikkat et.

**Gönderilen hikâyelerden seçtiklerimizi Eylül 2019 sayısında
yayınlayacağımızı unutma!**

HİKÂYESİ

SENDEN

